

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

13 juillet 2020

PROPOSITION DE LOI

**modifiant l'arrêté royal du 16 septembre 2013
fixant une intervention spécifique dans le coût
des contraceptifs pour les femmes n'ayant
pas atteint l'âge de 21 ans afin d'accroître
l'accessibilité financière des femmes ayant
recours à la contraception d'urgence**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA SANTÉ ET DE L'ÉGALITÉ DES CHANCES
PAR
MME **Barbara CREEMERS**

SOMMAIRE**Pages**

I. Procédure	3
II. Exposé introductif	3
III. Discussion générale	4
IV. Discussion des articles et votes	5

*Voir:*Doc 55 **1057/ (2019/2020):**

001: Proposition de loi de Mme Tillieux et consorts.

Voir aussi:

003: Texte adopté par la commission.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

13 juli 2020

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van het koninklijk besluit
van 16 september 2013 ter vaststelling van
een specifieke tegemoetkoming in de kostprijs
van contraceptiva voor vrouwen, jonger dan
21 jaar, teneinde noodanticonceptie financieel
toegankelijker te maken voor vrouwen**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR GEZONDHEID EN GELIJKE KANSEN
UITGEBRACHT DOOR
MEVROUW **Barbara CREEMERS**

INHOUD**Blz.**

I. Procedure	3
II. Inleidende uiteenzetting	3
III. Algemene bespreking	4
IV. Artikelsgewijze bespreking en stemming	5

*Zie:*Doc 55 **1057/ (2019/2020):**

001: Wetsvoorstel van mevrouw Tillieux c.s.

Zie ook:

003: Tekst aangenomen door de commissie.

02898

**Composition de la commission à la date de dépôt du rapport/
Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag**
Président/Voorzitter: Thierry Warmoes

A. — Titulaires / Vaste leden:

N-VA Kathleen Depoorter, Frieda Gijbels, Yoleen Van Camp
Ecolo-Groen Séverine de Laveleye, Barbara Creemers, Laurence Hennuy
PS Patrick Prévot, Hervé Rigot, Eliane Tillieux
VB Steven Creyelman, Dominiek Sneepe
MR Magali Dock, Caroline Taquin
CD&V Nawal Farih
PVDA-PTB Thierry Warmoes
Open Vld Robby De Caluwé
sp.a Karin Jiroflée

B. — Suppléants / Plaatsvervangers:

Björn Anseeuw, Tomas Roggeman, Darya Safai, Valerie Van Peel
Simon Moutquin, Sarah Schlitz, Jessika Soors, Evita Willaert
Jean-Marc Delizée, Marc Goblet, Sophie Thémont, Laurence Zanchetta
Nathalie Dewulf, Kurt Ravyts, Hans Verreyt
Michel De Maegd, Isabelle Galant, Benoît Piedboeuf
Els Van Hoof
Sofie Merckx, Nadia Moscufo
Tania De Jonge, Goedeke Liekens
Jan Bertels, Kris Verduyck

C. — Membre sans voix délibérative / Niet-stemgerechtigd lid:

cdH Catherine Fonck

N-VA : *Nieuw-Vlaamse Alliantie*
Ecolo-Groen : *Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen*
PS : *Parti Socialiste*
VB : *Vlaams Belang*
MR : *Mouvement Réformateur*
CD&V : *Christen-Democratisch en Vlaams*
PVDA-PTB : *Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique*
Open Vld : *Open Vlaamse liberalen en democraten*
sp.a : *socialistische partij anders*
cdH : *centre démocrate Humaniste*
DéFI : *Démocrate Fédéraliste Indépendant*
INDEP-ONAFH : *Indépendant - Onafhankelijk*

Abréviations dans la numérotation des publications:

DOC 55 0000/000 Document de la 55e législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi
QRVA Questions et Réponses écrites
CRIV Version provisoire du Compte Rendu Intégral
CRABV Compte Rendu Analytique
Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
PLEN Séance plénière
COM Réunion de commission
MOT Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Afkorting bij de numerering van de publicaties:

DOC 55 0000/000 Parlementair document van de 55e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV Beknopt Verslag
Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN Plenum
COM Commissievergadering
MOT Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné cette proposition de loi au cours de ses réunions des 10 mars et 7 juillet 2020.

I. — PROCÉDURE

Au cours de la réunion du 10 mars 2020, *Mme Els Van Hoof (CD&V)* a demandé que sa proposition de loi DOC 55 1064/001 modifiant l'arrêté royal du 16 septembre 2013 fixant une intervention spécifique dans le coût des contraceptifs pour les femmes n'ayant pas atteint l'âge de 21 ans, en vue d'étendre le bénéfice de l'intervention spécifique dans le coût des contraceptifs aux femmes bénéficiant d'une intervention majorée, soit jointe à la proposition de loi DOC 55 1057/001.

Au cours de sa réunion du 7 juillet 2020, la commission a cependant décidé, à la demande de plusieurs membres, de disjoindre ces deux textes et de les examiner séparément.

II. — EXPOSÉ INTRODUCTIF

Mme Eliane Tillieux (PS), auteure principale de la proposition de loi, rappelle que, suite à la proposition de loi du groupe PS votée sous la précédente législature et qui devrait être prochainement mise en œuvre, la contraception est devenue gratuite pour les jeunes femmes jusqu'à 25 ans et la pilule du lendemain est devenue gratuite pour toutes les femmes, quel que soit leur âge. Auparavant, elles étaient gratuites pour toutes les jeunes filles jusqu'à 21 ans.

La ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, et de l'Asile et la Migration, a dégagé le budget nécessaire dans le cadre du budget 2020: 5,8 millions d'euros pour la contraception et 1 million d'euros pour la pilule du lendemain.

Selon une étude de Solidaris, de plus en plus de femmes entre 14 et 55 ans disent avoir recours à la pilule du lendemain. Entre 2010 et 2017, le pourcentage est passé de 22 à 32 %. En outre, 44,5 % des femmes de 21 à 30 ans disent avoir eu recours à la pilule du lendemain.

Cette pilule du lendemain peut actuellement être délivrée, sans ordonnance, par le pharmacien. Elle est également en vente libre sur les sites de pharmacie en ligne. Dans ce cas, la personne doit cependant payer le coût de la pilule avant de pouvoir être remboursée par

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit wetsvoorstel besproken tijdens haar vergaderingen van 10 maart en 7 juli 2020.

I. — PROCEDURE

Tijdens de vergadering van 10 maart 2020 vraagt *Mevrouw Els Van Hoof (CD&V)* dat haar wetsvoorstel DOC 55 1064/001 tot wijziging van het koninklijk besluit van 16 september 2013 ter vaststelling van een specifieke tegemoetkoming in de kostprijs van contraceptiva voor vrouwen, jonger dan 21 jaar, teneinde de specifieke tegemoetkoming voor contraceptiva uit te breiden naar vrouwen met een verhoogde tegemoetkoming, bij het wetsvoorstel DOC 55 1057/001 wordt gevoegd.

Tijdens de vergadering van 7 juli 2020 heeft de commissie, op verzoek van meerdere leden, niettemin beslist de teksten los te koppelen en ze afzonderlijk te bespreken.

II. — INLEIDENDE UITEENZETTING

Mevrouw Eliane Tillieux (PS), hoofddiënster van het wetsvoorstel, wijst erop dat ingevolge het wetsvoorstel van de PS-fractie dat tijdens de vorige zittingsperiode werd aangenomen en binnenkort ten uitvoer zal worden gelegd, anticonceptiva voortaan kosteloos zullen zijn voor alle vrouwen tot 25 jaar en de *morning-after* pil kosteloos voor alle vrouwen, ongeacht hun leeftijd. Voorheen gold de kosteloosheid alleen voor de vrouwen tot 21 jaar.

De minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, en van Asiel en Migratie, heeft in het raam van de begroting 2020 de nodige middelen vrijgemaakt: 5,8 miljoen euro voor anticonceptiva en 1 miljoen euro voor de *morning-after* pil.

Volgens een onderzoek van Solidaris geven steeds meer vrouwen tussen 14 en 55 jaar aan dat ze de *morning-after* pil gebruiken (tussen 2010 en 2017 steeg het percentage van 22 naar 32 %). In de leeftijdscategorie 21 tot 30 jaar geeft 44,5 % van de vrouwen aan die pil te hebben gebruikt.

Die *morning-after* pil is thans zonder voorschrift bij de apotheker te verkrijgen. Die pil is tevens vrij verkrijgbaar bij *online*-apotheken. In dat geval moet de pil echter eerst worden betaald, waarna de koper bij het ziekenfonds de terugbetaling ervan kan aanvragen; voor sommigen kan

sa mutualité, ce qui peut encore évidemment constituer un frein financier pour certaines personnes. Par ailleurs, le remboursement pouvant être visible par le conjoint ou les parents (sur le compte en banque ou sur les documents transmis par la mutualité), un frein supplémentaire peut-être pointé dans le chef des personnes qui souhaiteraient se procurer cette pilule anonymement, sans que les proches puissent en être informés.

Actuellement, si la personne dispose d'une ordonnance, le tiers payant peut être appliqué. Selon les données de l'INAMI et de l'IMS, seulement 1 000 conditionnements sont délivrés en tiers payant chaque année, sur environ 120 000 conditionnements. En effet, de nombreuses femmes ne disposent pas de prescription ou ne souhaitent tout simplement pas se rendre à une consultation médicale. Par ailleurs, le fait de devoir introduire un document de remboursement auprès de sa mutualité est une démarche qui s'avère plus compliquée pour les jeunes.

L'objectif de la proposition de loi à l'examen est donc de permettre au pharmacien de délivrer cette pilule du lendemain en appliquant le tiers-payant. La personne ne devra plus avancer le montant de la pilule (s'il s'agit de la pilule la moins chère) et ne devra plus effectuer de démarches auprès de sa mutualité. Le pharmacien sera remboursé directement par la mutualité.

Ce texte est donc un pas supplémentaire vers un meilleur accès à la contraception d'urgence, une meilleure prévention des grossesses non désirées et vers une plus grande garantie du droit des femmes à disposer de leur corps.

III. — DISCUSSION GÉNÉRALE

Mme Kathleen Depoorter (N-VA) souhaite soutenir la proposition de loi à l'examen. Elle estime en effet qu'il est crucial que les jeunes femmes puissent se rendre directement à la pharmacie pour obtenir un contraceptif d'urgence.

Mme Karin Jiroflée (sp.a) souscrit au point de vue de l'intervenante précédente. Elle souhaite par ailleurs que la proposition de loi à l'examen soit votée rapidement.

Mme Nawal Farih (CD&V) souscrit à l'esprit de la proposition de loi à l'examen mais se demande s'il ne faudrait pas en estimer le coût budgétaire. Les mutualités ont, elles aussi, exprimé des inquiétudes et estiment que le système du tiers payant ne sera pas suffisamment au

dat uiteraard nog steeds een financiële rem zijn. Voorts kan de terugbetaling door de partner of door de ouders worden opgemerkt (op de bankrekening of op de door het ziekenfonds toegestuurde documenten), wat een bijkomende hinderpaal vormt voor wie die pil anoniem wil verkrijgen, zonder dat de naasten er weet van hebben.

Als de vrouw over een voorschrift beschikt, kan thans de derdebetalersregeling worden toegepast. Volgens de gegevens van het RIZIV en van *IMS Health* worden jaarlijks slechts 1 000 op een totaal van ongeveer 120 000 verpakkingen met toepassing van de derdebetalersregeling afgegeven. Veel vrouwen beschikken immers niet over een voorschrift of willen gewoon niet op medisch consult gaan. De verplichting om bij het ziekenfonds een terugbetalingsformulier te moeten indienen, is ook een stap die kennelijk moeilijker blijkt voor de jongeren.

Dit wetsvoorstel beoogt derhalve de apotheker toe te staan die *morning-after* pil met toepassing van de derdebetalersregeling af te geven. De vrouw zal niet langer het bedrag van de pil (waarbij het de minst dure pil betreft) moeten voorschieten, en ze zal geen stappen meer hoeven te ondernemen bij het ziekenfonds. De apotheker zal rechtstreeks door het ziekenfonds worden vergoed.

Deze tekst is dus een bijkomende stap naar een vlottere toegang tot noodcontraceptie, naar een betere preventie van ongewenste zwangerschappen en naar meer garantie op het recht van de vrouwen om vrij over hun lichaam te beschikken.

III. — ALGEMENE BESPREKING

Mevrouw Kathleen Depoorter (N-VA) wenst het wetsvoorstel te steunen. Zij vindt het namelijk erg belangrijk dat jonge vrouwen rechtstreeks naar de apotheek kunnen gaan om noodanticonceptie te verkrijgen.

Mevrouw Karin Jiroflée (sp.a) sluit zich aan bij het standpunt van de vorige spreker. Ze wenst bovendien snel over het wetsvoorstel te stemmen.

Mevrouw Nawal Farih (CD&V) steunt de geest van het wetsvoorstel. Ze vraagt zich echter af of er geen raming van de budgettaire impact van het voorstel nodig is. Ook de mutualiteiten uitten enkele bezorgdheden. Volgens hen zou de derdebetalersregeling niet voldoende op

point pour permettre la mise en œuvre de la réglementation proposée. Il serait dès lors utile de leur demander de rendre un avis.

Mmes Magali Dock et Caroline Taquin (MR) soutiennent la proposition de loi à l'examen. Elles souhaiteraient toutefois encore obtenir l'avis de l'Association pharmaceutique belge.

M. Patrick Prévot (PS) indique que la commission a déjà obtenu cet avis.

Mme Eliane Tillieux (PS), auteure de la proposition de loi principale, précise que la mesure sera neutre sur le plan budgétaire.

Mme Sarah Schlitz (Ecolo-Groen) et Mme Sofie Merckx (PVDA-PTB) partagent cet avis. Mme Merckx estime qu'il faudrait toutefois estimer le coût budgétaire de la proposition de loi de Mme Van Hoof (DOC 55 1064/001).

Selon *Mme Karin Jiroflée (sp.a) et Mme Kathleen Depoorter (N-VA)*, il n'est pas nécessaire de redemander l'avis des mutualités. La procédure prévue pour l'intervention est identique à celle suivie pour de nombreuses autres interventions financières.

Selon Mme Depoorter, l'Association pharmaceutique belge est également prête à mettre en œuvre la mesure proposée.

IV. — DISCUSSION DES ARTICLES ET VOTES

Article 1er

Cet article ne donne lieu à aucune observation.

L'article 1er est adopté à l'unanimité.

Art. 2

Cet article ne donne lieu à aucune observation.

L'article 2 est adopté par 16 voix et une abstention.

Art. 3

Cet article ne donne lieu à aucune observation.

punt staan voor de voorgestelde regeling. Het zou dus nuttig zijn om hun om een advies te vragen.

Mevrouw Magali Dock en mevrouw Caroline Taquin (MR) steunen het wetsvoorstel. Zij zouden wel nog graag het advies van de Algemene Pharmaceutische Bond ontvangen.

De heer Patrick Prévot (PS) geeft aan dat de commissie dit advies al heeft ontvangen.

Mevrouw Eliane Tillieux (PS), hoofdindienster van het wetsvoorstel, verduidelijkt dat de maatregel geen budgettaire impact zal hebben.

Mevrouw Sarah Schlitz (Ecolo-Groen) en mevrouw Sofie Merckx (PVDA-PTB) zijn het daarmee eens. Mevrouw Merckx denkt dat er wel een raming nodig is voor het wetsvoorstel van mevrouw Van Hoof (DOC 55 1064/001).

Voor *mevrouw Karin Jiroflée (sp.a) en mevrouw Kathleen Depoorter (N-VA)* is het niet nodig dat de mutualiteiten nog worden bevraagd. De procedure voor de tegemoetkoming is dezelfde als die voor een groot aantal andere tegemoetkomingen wordt gevolgd.

Volgens mevrouw Depoorter is de Algemene Pharmaceutische Bond ook klaar om de voorgestelde maatregel in te voeren.

IV. — ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMING

Artikel 1

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

Artikel 1 wordt eenparig aangenomen.

Art. 2

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

Artikel 2 wordt aangenomen met 16 stemmen en één onthouding.

Art. 3

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

L'article 3 est adopté par 16 voix et une abstention.

*
* *

L'ensemble de la proposition de loi est adopté sans modification par vote nominatif par 14 voix et 2 abstentions.

Le résultat du vote nominatif est le suivant:

Ont voté pour:

N-VA: Kathleen Depoorter, Frieda Gijbels;

Ecolo-Groen: Barbara Creemers, Séverine de Laveleye, Sarah Schlitz;

PS: Patrick Prévot, Hervé Rigot, Eliane Tillieux;

MR: Magali Dock, Caroline Taquin;

CD&V: Els Van Hoof;

PVDA-PTB: Sofie Merckx;

Open Vld: Robby De Caluwé;

sp.a: Karin Jiroflée.

Ont voté contre:

Nihil.

Se sont abstenus:

VB: Steven Creyelman, Dominiek Sneppe.

La rapporteuse,

Barbara CREEMERS

Le président,

Thierry WARMOES

Artikel 3 wordt aangenomen met 16 stemmen en één onthouding.

*
* *

Het gehele wetsvoorstel wordt, ongewijzigd, bij naamstemming aangenomen met 14 stemmen en 2 onthoudingen.

Het resultaat van de naamstemming is als volgt:

Hebben voorgestemd:

N-VA: Kathleen Depoorter, Frieda Gijbels;

Ecolo-Groen: Barbara Creemers, Séverine de Laveleye, Sarah Schlitz;

PS: Patrick Prévot, Hervé Rigot, Eliane Tillieux;

MR: Magali Dock, Caroline Taquin;

CD&V: Els Van Hoof;

PVDA-PTB: Sofie Merckx;

Open Vld: Robby De Caluwé;

sp.a: Karin Jiroflée.

Heeft tegengestemd:

Nihil.

Hebben zich onthouden:

VB: Steven Creyelman, Dominiek Sneppe.

De rapporteur,

Barbara CREEMERS

De voorzitter,

Thierry WARMOES